

VOORWOORD

Namens bestuur en redactie wil ik hier ieder nogmaals een voorspoedig 2018 toewensen. En ook een goed natuurjaar, en waar nodig de nodige sterkte.

Verder is ook een woord van dank op zijn plaats voor al het werk, dat we met z'n allen in 2017 weer voor de vereniging en natuur gedaan hebben.

Ook de bezorgers en adverteerders, die het mede mogelijk gemaakt hebben, dat ieder ook weer 4 keer de Scharrelaar heeft ontvangen in 2017.

De jaarvergadering is nu weer zoals gebruikelijk in maart.

Je kunt nu weer uitgebreid in het jaarverslag lezen, waar we in 2017 allemaal mee bezig geweest zijn. Hier kun je op de jaarvergadering je goed- of afkeuring over uitspreken. Dit kan ook over het financiële deel. Dat ligt een uur voor de vergadering ter inzage in de vergaderruimte.

In deze Scharrelaar staat nogmaals de agenda voor de jaarvergadering. We rekenen op uw komst en hopen op een goede en vruchtbare vergadering.

Na de pauze zal Mirjam Fagel ons mee terug nemen naar 2017 met een overzicht van beelden van het jubileum. Dat zal vast een leuk terugkijken zijn.

Ook de komende maanden komt het werk er weer aan, zoals bijvoorbeeld bij de vlinderwerkgroep, die wel dringend versterking nodig heeft. Erg mooi is een prima opkomst van de jeugd, ook bij het nestkastonderzoek, al blijft daar de behoefte nog erg groot aan nestkastcontroleurs, die kinderen mee willen nemen.

Misschien ook iets om per twee (duobaan) te doen, zodat de belasting wat minder groot is. Iets om over na te denken. Maar ook de andere werkgroepen vinden natuurlijk uitbreiding geweldig, want vele handen maken licht werk.

De redactie zal weer zorgen voor een passende omslag dit jaar.

Allen tot ziens op de contactavond of een ander evenement.

Jan Vos, voorzitter

AGENDA

Wat komen gaat!

- 05-02-2018 Ledencontactvergadering. Aanvang 20.00 uur bij Kroko Multipunt, Heerenweg 42, IJhorst. Presentatie Martijn Bunschoek. Vogeltelling in Iran .
- 05-03-2018 Algemene ledenvergadering. Aanvang 20.00 uur bij Kroko Multipunt, Heerenweg 42, IJhorst. Presentatie Mirjam Fagel. Terugblik op jubileumjaar.
- 17-03-2018 Landelijke schoonmaakdag
- 09-04-2018 Ledencontactvergadering. Aanvang 20.00 uur bij Kroko Multipunt, Heerenweg 42, IJhorst. Presentatie Janny Niehoff. Roemenië
- 07-05-2018 Ledencontactvergadering. Aanvang 20.00 uur bij Kroko Multipunt, Heerenweg 42, IJhorst
- 02 tot 12-05-2018 Natuurreis
- 04-06-2018 Buiten excursie

JEUGDAGENDA

- 17-02-2018 Lezing door Arnold Lassche over roofvogels en uilen en uilenballen pluizen. Inforuimte Staatsbosbeheer aan de Vijverweg 5, Punthorst. Aanvang 13.30 uur. Niet-leden betalen € 1,00.
- 24-03-2018 Landelijke schoonmaakdag. Verzamelen bij de inforuimte Staatsbosbeheer aan de Vijverweg 5, Punthorst. Graag ook ouders, die aan deze activiteit willen meedoen. Aanvang 9 uur.
- 31-03-2018 Lezing over vleermuizen door Theo Douma. Inforuimte SBB aan de Vijverweg. Aanvang 13.30 uur. Niet-leden betalen € 1,00.
- 14-04-2018 Begin nestkastcontrole. Eerste keer om 8 uur verzamelen bij de inforuimte Staatsbosbeheer aan de Vijverweg 5, Punthorst. Daarna wordt met de leiding overlegd wanneer er gelopen wordt.
- 30-06-2018 Reisje vogelpark Ruinen, populatie Nederlandse weide- en wadvogels en Bezoekerscentrum Dwingelderveld in Ruinen. waar verschillende mooie activiteiten zijn. Bij dit uitje willen we

met eigen auto's gaan. Als er ouders zijn, die zo'n dag eens mee willen maken en wel willen rijden, dan zijn we daar erg blij mee. We vertrekken 's morgens om 9.15 uur en we zijn ongeveer 16.30 uur weer in Staphorst. Kosten leden € 10 en niet-leden € 15. Opgeven voor 19 mei.

22-09-2018

Heidezuivering. Plaats en tijd worden nog bekend gemaakt.

13-10-2018

Timmermiddag. Inforuimte Staatsbosbeheer aan de Vijverweg 5, Punthorst. Opgeven voor 3 oktober. Aanvang 13.30. Niet-leden betalen € 2,50.

03-11-18

Natuurwerkdag. Opgeven kan bij Staatsbosbeheer of bij een van onze jeugd contactadressen voor 30 oktober.

17-11-18

Speurtocht, bij slecht weer een programma binnen. Inforuimte Staatsbosbeheer aan de Vijverweg 5, Punthorst. Aanvang 13.30. Niet-leden betalen € 1,00

2019

12-01-2019

Spel / film / quiz. Utdelen nieuwe programma's. Inforuimte Staatsbosbeheer aan de Vijverweg 5, Punthorst. Aanvang 13.30 uur. Niet-leden betalen € 1,00.

AGENDA PLANTENWERKGROEP

In november 2017 t/m maart 2018 gaan wij weer het aantal bloeiende planten, struik- en boomsoorten tellen op landgoed Dickninge. Dat doen wij steeds op de laatste donderdagmorgen van de maand. Vertrek 10.00 uur bij het witte hek. Duur ongeveer 2 uur. Ga gerust eens mee op deze gezonde ochtendwandeling en laat je verrassen. Iedereen is van harte welkom.

De data zijn: 22 februari en 29 maart.

Jan Paasman

AGENDA ALGEMENE LEDENVERGADERING D.D. 5 MAART 2018 AANVANG 20.00 UUR

1. Opening
2. Ingekomen stukken
3. Notulen ledencontactvergadering d.d. 5 februari 2018
4. Notulen algemene ledenvergadering d.d. 3 april 2017
(zie Scharrelaar Dec./website)
5. Mededelingen
6. Jaarverslag secretaris (zie Scharrelaar febr.)
7. Jaarverslag penningmeester
(De financiële stukken zijn een uur voor de vergadering in te zien)
8. Verslag kascommissie
9. De kascommissie
Jaap Padding en Jan Dunnink. Reserve vacant.
Aftredend: Jaap Padding

Kascommissie 2019 Jan Dunnink
Benoeming: Lid en ReserVELid.
10. Goedkeuring begroting / Vaststelling contributie
11. Bestuursverkiezing
Aftredend: Jan Vos (niet herkiesbaar), Harry van Wijk en Mirjam Fagel
(Laatste twee hebben zich herkiesbaar gesteld, Harry volgens art. 9.2 van de statuten)
Tegenkandidaten, gesteund door minimaal 10 leden, kunnen zich tot een week voor de algemene ledenvergadering melden bij de voorzitter.
12. Werkgroepen
13. Wat komen gaat
14. Rondvraag
15. Pauze
16. 21.00 uur: Presentatie Mirjam Fagel (terugblik op het jubileumjaar)
17. Sluiting

JAARVERSLAG 2017

Bestuursvergaderingen.

Het bestuur bestaat uit negen personen, zodat de verschillende taken passend verdeeld kunnen worden. Ze vergadert tien keer per jaar om zaken betreffende natuur in goede banen te leiden.

Ook bevordert zij de samenwerking tussen verschillende belangengroepen, zoals de verschillende werkgroepen, natuurbeschermingsverenigingen uit de omgeving, de Gemeente Staphorst, Staatsbosbeheer, Natuur en milieu Overijssel, etc.

Tevens bereidt het bestuur de maandelijkse ledencontactavonden voor en regelt de sprekers. Er is afgelopen jaar vergaderd bij Kroko Multipunt te IJhorst. In de maand december is er vergaderd in de inforuimte van SBB aan de Vijverweg. In 2018 gaat het bestuur hier maandelijks vergaderen.

Ledencontactvergaderingen.

De LCV's worden maandelijks gehouden bij Kroko in IJhorst, waar Erik en Greetje Kroonenburg, met assistentie van Jaap Padding, ons gastvrij ontvangen. Om de avond vlotter te laten verlopen is er d.m.v. een enquête besloten om een andere tijdsindeling te handhaven. Het huishoudelijke gedeelte is nu om 20.30 uur afgelopen, zodat na een korte pauze de presentatie om 20.45 uur kan beginnen.

De volgende presentaties hebben plaats gevonden:

*2 januari: Jan van Marle geeft, zoals gewoonlijk in januari, de aftrap met zijn presentatie 'Strunen door bos, heide en vennen'. Hij laat hierbij op het grote scherm prachtige foto's zien.

*6 februari: Boswachter Paulien Arends spreekt over 'de das'. Gerlinda Kuurman krijgt het boek 'Van vogelaar tot heidezuiveraar' en een jaar lidmaatschap aangeboden om haar te belonen voor haar positieve optreden: ze heeft een buizerd uit het prikkeldraad bevrijd.

*6 maart: De Jubileumavond van de vereniging wordt gevierd in Zaal Spoorzicht. Hieraan voorafgaand is er voor de jeugd een kleur- en een gedichtenwedstrijd. De prijswinnaars worden op de avond bekend gemaakt en de prijzen worden uitgereikt.

Ook krijgen twintig vrijwilligers een giclée van een zwarte mees uitgereikt, getekend door Maarten 't Hart. Deze vrijwilligers hebben zich gedurende vele jaren op verschillende wijze ingezet voor de natuur en de vereniging. Voorzitter Jan Vos wordt door de tweede voorzitter Pieter van den Berg gehuldigd met een gouden speld van de zwarte mees voor zijn vele werk voor de vereniging. Deze gouden zwarte mees wordt bij uitzondering uitgereikt. Ditmaal is het

slechts de achtste keer. Het is dan ook een grote verrassing en eer voor de voorzitter.

Lijst met mensen die een Zwarte Mees Giclee van Maarten 't Hart ontvangen

1	Belt v.d	Albert
2	Linde-Zanting	Tina
3	Posthoorn	Jan
4	Stapel-Meesters	Aalt
5	Bloemhof	Harm
6	Dozeman	Klaas
7	Dunnink	Jan
8	Huls	Jan
9	Lassche	Arnold
10	Muller	Arend
	Muller	Vrouk
11	Mussche	Jacob
12	Niehoff	Janny
13	Nijboer	Jan
14	Padding	Jaap
15	Rolleman	Evert
16	Talen	Roelof
17	Troost	Annie
18	Vos	Jan
	Vos	Anneke

Uiteindelijk heeft Jan Vos geen Giclee ontvangen omdat hij een gouden mees kreeg.

Arend en Vrouk hebben ook samen maar 1 Giclee ontvangen

Diverse sprekers krijgen het woord. Hoofdspreker is Jacob van Olst, directeur van 'Het Landschap Overijssel'. Alle aanwezigen krijgen na afloop een klein aandenken mee in de vorm van een houten hanger met het ingebrande logo van de vereniging.

*3 april: Op deze avond vindt de algemene ledenvergadering plaats. De kascommissie wordt verzorgd door Mart v.d. Jagt en Jaap Padding. Jan Polman wordt reserve lid en Mart is aftredend. Voor het bestuur hebben Greetje Kroonenburg, Niek Gosker en Roelof Talen zich herkiesbaar gesteld. Zij zijn unaniem voor drie jaar herkozen. Na de pauze toont het bestuur een mooie film over de Drentse AA, gemaakt door Henk en Janetta Bos

*1 mei: Roel Posthoorn, oud jeugdlid van de vereniging, houdt een presentatie over de Marker Wadden waar een nieuwe eilandengroep is gerealiseerd. Men heeft deze aangelegd omdat men na zorgvuldig onderzoek er van uit gaat dat

de waterkwaliteit hierdoor verbeterd wordt, wat weer ten goede komt aan de diversiteit in flora en fauna.

*12 juni: In de maand juni wordt er door het bestuur als van ouds een buitenexcursie georganiseerd. Dit jaar wordt er gewandeld bij het Engelse Werk te Zwolle onder begeleiding van Robert Pater adviseur natuur & landschap van Landschap Overijssel. Er wordt o.a. een burcht van een bever gezien.

*4 september: Met de presentatie 'kijkje vanaf het water' laat Evert Rolleman zien wat men zoal kan tegenkomen aan diversiteit in plant en dier wanneer men met een platbodem door de Wieden vaart. Ook vertelt hij iets over de ontstaansgeschiedenis van dit natuurgebied.

Aalscholvers, Beulakerweide

Knobbelzwaan

*2 oktober: Fré Spijk vertelt de aanwezigen over de archeologie in onze omgeving. Hij toont ook een aantal voorwerpen die gevonden zijn in de bodem, zoals de bronzen halssieraad (replica) uit de vroege IJzertijd, die gevonden is bij Rouveen.

*6 november: Johan Tinholt vertelt over de '100 dagen vogel', de gierzwaluw. Hij houdt een boeiende presentatie en is zeer gemotiveerd en bevlogen door deze vogel. Zo heeft hij de zijgevel van zijn woning vol gehangen met nestkasten voor de gierzwaluw.

*4 december: Op deze avond wordt het jubileumjaar feestelijke afgesloten met een quiz over de natuur en de vereniging. Aan het knutselen van een mobile wordt door de verschillende groepen enthousiast deelgenomen. Dit alles vindt plaats onder het genot van lekkere hapjes die door de leden zelf gemaakt zijn.

Deze avond wordt ook georganiseerd door de jubileumcommissie. Zij wordt niet alleen hiervoor, maar voor alle door hen georganiseerde activiteiten van het hele jubileumjaar hartelijk bedankt door Pieter van den Berg.

Ledental.

Per 31 december 2017 telt de vereniging 91 jeugd- en 534 volwassen leden. De vereniging heeft drie ereleden en er zijn acht dragers van de 'zwarte mees'. Er zijn in totaal dit jaar 38 nieuwe aanmeldingen en 22 opzeggingen. Voor zover bekend zijn in 2017 de volgende leden overleden:

H. Paarhuis	IJhorst
A. Kleen	Nieuwleusen
Mevr. Wouda-Zandbergen	Punthorst
K. Brassien	Nieuwleusen
H.H. Grootboer	Staphorst
K. Roo	Staphorst
J. Polman	IJhorst
G. Gruppen	IJhorst

Dat zij mogen rusten in vrede.

Website.

De vereniging beschikt over een eigen website: www.natuurbeschermingsvereniging.nl. Deze is opgezet en wordt beheerd door Harry Vos. Er is informatie te vinden over de doelstelling van de vereniging, de samenstelling van het bestuur, de verschillende werkgroepen en de agenda. Verder is er een fotopagina en is 'De Scharrelaar' te lezen. Maandelijks wordt het verslag van de ledencontactavond toegevoegd.

Het bestuur doet een dringend verzoek aan alle werkgroepen om actuele informatie en foto's aanleveren voor de website. Dit kan gestuurd worden naar: webmaster@nbvijs.nl

Public Relations.

De vereniging jubileert in 2017 met 60 jaar. Door de georganiseerde activiteiten komt zij meerdere malen in het nieuws. Met name is er veel aandacht voor de Natuur en Beleefdag op de Tweede Pinksterdag in de Staatsbossen. Daar wordt o.a. een nieuwe educatieve fietsroute geopend. Boswachter Arjan Postma, bekend van de televisie, is één van de genodigden. In de herfst is een paddenstoelenexcursie met Jan van Marle, die ook breeduit gemeten wordt in de media. Vervolgens kan men zich inschrijven voor de 'Nacht van de Nacht'. Mede door de aandacht van de media is deze organisatie een groot succes.

Ook kreeg de Vogelaarsdag, georganiseerd door onze vereniging bij Weidevol in de Barsbekerpolder, landelijke bekendheid.

De schoonmaakdag, georganiseerd door Mirjam Fagel en de heidezuiveringen gerealiseerd door Niek Gosker worden eveneens breedvoerig besproken in de media.

We staan dit jaar met een stand op de jaarmarkt in Staphorst. Deze stand staat dit jaar ook op de activiteitendag van het Staatsbosbeheer in de boswachterij Hardenberg.

In de bibliotheek van Staphorst staat de vereniging met een stand voor de jeugd en wordt er een presentatie voor kinderen gehouden.

Stand bibliotheek Staphorst

Harm Bloemhof heeft in opdracht van de Gemeente Staphorst nestkasten gemaakt ten behoeve van de bestrijding van de processierups. Deze kasten zijn o.a. opgehangen aan de bomen langs de J.J.Gorterlaan.

Excursies.

Er wordt dit jaar een aantal extra excursies georganiseerd. Naast bovengenoemde paddenstoelenexcursie in de herfst is er in het voorjaar een excursie in het gebied boven Zwolle. Hier worden grote velden met prachtig bloeiende kievitsbloemen bewonderd.

De vogelaars onder ons maken een excursie naar het gebied rond het Lauwersmeer.

Schoonmaakactie.

Schoonmaakactie Staphorsterbos

Op zaterdag 18 maart wordt de jaarlijkse schoonmaakactie gehouden waar 31 kinderen en 13 volwassenen aan mee helpen. Dit is een grote opkomst. Burgemeester T. Segers wil graag het startschot geven. Het Staphorster bos en aangrenzende wegen worden vuilvrij gemaakt. De catering wordt verzorgd door Jaap Padding. De organisatie ligt in handen van Mirjam Fagel.

Heidezuivering.

Heidezuivering bij de 'de Vier Bergen'

De jaarlijkse heidezuivering vindt plaats op 14-10-2017. Er wordt gewerkt bij 'de Vier Bergen'. Jaap Padding zorgt voor de koffie met koek en Hendrikje Vos voor de erwtensoep met roggebrood.

Met dank voor een ieder die heeft meegeholpen.

Naast het jaarlijks heide opschonen worden ook elk jaar twee basisscholen uit de gemeente Staphorst benaderd. De C.N.S. wil na het succes van vorig jaar graag nog een keer. Daarnaast wordt gekozen voor de Prins Mauritschool. Hier worden op twee ochtenden door Evert Rolleman aan de groepen 7 en 8 een gastles gegeven. Hij maakt d.m.v. een presentatie duidelijk waarom het zo noodzakelijk is om te werken op de heide.

s' Middags wordt het een en ander in de praktijk gebracht. Beide groepen zijn enthousiast en gemotiveerd aan het werk geweest op 'de Vier Bergen'. Zij worden begeleid door de vaste vrijwilligersgroep van het Staatsbosbeheer, aangevuld met vrijwilligers van onze vereniging. Niek Gosker coördineert het geheel.

(De vaste vrijwilligersgroep van SBB bestaat uit tien personen. Zij gaan van september tot april wekelijks een dagdeel de hei op om werkzaamheden uit te voeren in het belang van het heidebeheer.)

Ponyritje na de heidezuivering met Niek Gosker.

Werkgroepen.

De nu volgende verslagen zijn aangeleverd door de coördinatoren van de werkgroepen. Hiervoor hartelijk dank.

**Werkgroep jeugd 'Weer of geen Weer':*

Zaterdag 14 januari: We begonnen het nieuwe jaar met een film en spelmiddag, er waren 27 kinderen aanwezig. Het eerste deel van de middag gingen we een DVD kijken van 'Holland, natuur in de Delta'. Het was een mooie DVD, maar er waren wat technische problemen helaas.

Daarna hebben we een spel gedaan waarbij je moest raden wat voor plaatje van een dier of plant er op je rug hing. Je mocht alleen vragen stellen die je met ja of nee kon beantwoorden. Na een kleine pauze gingen we nog een klein deel van de DVD verder kijken.

Aan het eind van de middag werden de nieuwe programma's uitgedeeld voor het komende jaar.

Zaterdag 11 februari: Er waren deze middag 25 kinderen naar de schuur van SBB gekomen, een mooie opkomst.

Roel Broekman, voorzitter van de Nederlandse Bijenhoudersvereniging groep Drenthe, kwam ons dingen vertellen over het leven van de bijen. Hij liet ons stukjes film zien en vertelde heel wat wetenswaardigheden over de koningin, de werkbijen, de dar, de werkster, de wachter, hoe en wanneer de honing gehaald wordt en zelfs bijen gebruikt kunnen worden voor spuurwerk. Ook had Roel een bijenkast bij zich en nog wat attributen om uit te leggen hoe een imker zijn bijen moet verzorgen. Het leven van de bijen zit best wel ingewikkeld in elkaar en het was echt heel interessant om dit alles te horen.

Na de pauze gingen we nog een kaars maken/rollen van bijenwas, een leuk werkje. Een zeer geslaagde middag.

Zaterdag 18 maart: Aan de landelijke Schoonmaakdag heeft weer een hele groep kinderen en volwassenen meegedaan. Na afloop waren er weer heerlijke broodjes.

Zaterdag 25 maart: Nu was het dan zover: Marc Schils zou samen met zijn drie assistenten de jeugd het een en ander vertellen over reptielen en ons wat spannend laten zien. Dat is uitstekend gelukt. Het was ook spannend voor hemzelf gezien de grote opkomst, 58 kinderen. Dit was ver boven verwachting. De middag begon dan ook binnen met een prachtig verhaal over reptielen enz., waarna we de kinderen gingen indelen in twee groepen. De ene groep ging met de fiets naar de 'Zoere Grachten' en de andere groep met auto's naar de 'Vier Bergen', 2 verschillende heidevelden. Na wat rondstruinen en genieten op de heide en het bewonderen van een adder, kreeg ieder een glas ranja voor de inspanning van de middag. Na afloop kon ieder naar huis en terug zien op een boeiende en leerzame middag, nadat eerst Marc met zijn assistenten door de leiding was bedankt.

Zaterdag 15 april: Start van de nestkastcontrole. De kinderen worden over de verschillende nestkastroutes verdeeld.

Zaterdag 5 juni: Tweede Pinksterdag, feestelijke middag bij de bosvijver 'De Zwarte Dennen' ter gelegenheid van het 60-jarig bestaan van de Natuurbeschermingsvereniging. De jeugd had drie activiteiten georganiseerd: bosjes riet bundelen voor insecten, berkenstammetjes beschilderen als kabouter en broodjes bakken. Er was zeer veel belangstelling voor deze activiteiten van de kinderen.

Zaterdag 1 juli: Het is zover; we vertrekken om 7.45 uur vanaf het marktplein met een bus met 27 kinderen en acht begeleiders, waarvan twee ouders. We vinden het fijn dat ouders ons af en toe helpen met de begeleiding, dank hiervoor. Ons reisje gaat dit jaar naar Tiengemeten, een natuureiland gelegen in het Haringvliet in Zuid-Holland. De busreis gaat voorspoedig en we arriveren ruim op tijd. We kopen kaartjes voor de pont en na een vaartochtje van tien minuten zijn we op het eiland. Hier worden we verwelkomt door twee kabouters van het Rien Poortvliet /kabouter museum. Verdeeld over 2 groepen maken we een rondwandeling met een gids van ongeveer 2 uur lang. Er is veel water, moeras en ruige natuur op het eiland. We zagen het volgende: een beverburcht, veel Schotse Hooglanders, een kiekendief en lepelaars, nest van een zeearend. Het regende ondertussen een beetje. Daarna konden we kiezen tussen twee activiteiten: de modderspeeltuin of het landbouwmuseum. Er werd gekozen voor het landbouwmuseum met ook een meccanohoek. Daarna was het tijd voor een lekker ijsje.

Als laatste brachten we nog een bezoek aan het kabouter/Rien Poortvliet museum. Beneden waren de kunstwerken van Rien Poortvliet te zien (erg mooi) en boven was een kabouterafdeling. Hier kon geknutseld worden, een film kijken en een paar kinderen hebben zich laten schminken. Nog een souvenir voor de liefhebber en dan weer terug met de pont. Ondertussen schijnt de zon een klein beetje. Tiengemeten is een mooi eiland en één dag is te kort om alles te zien. Wat we gezien hebben was erg mooi en voor herhaling vatbaar. Om ongeveer 18.45 uur arriveren we op het marktplein en we hebben een prachtige dag gehad.

Zaterdag 7 oktober: De jaarlijkse speurtocht voor de jeugd. Er was weer een mooie route uitgezet waarlangs diverse opdrachten waren aangebracht. Deze werden door de verschillende groepen opgelost. In de beoordeling zit altijd de moeilijkheid van het leeftijdsverschil tussen de jongere en oudere kinderen. Bij de puntentelling werd hiermee rekening gehouden. De winnaars waren Sylvan Kin, Lester Kin en Kasper Slager. De 33 aanwezige kinderen hadden een leuke middag die afgesloten werd met wat lekkers en bij een paar vuurtjes werden broodjes gebakken, waar ieder erg van genoot, zodat de werkgroep Weer of geen Weer kan terug zien op een geslaagde middag.

Zaterdag 14 oktober: Ook nu de jaarlijkse heidezuivering waar weer meerdere kinderen en volwassenen hard aan het werk waren. Na afloop weer de heerlijke snert van Hendrikje Vos en de ritjes op de ponykar van dhr. Gosker.

Zaterdag 18 november: De jaarlijkse timmermiddag: er was weer veel belangstelling! 50 Kinderen waren gekomen om een nestkastje te timmeren en te schilderen. Aangezien het nogal regenachtig was hadden we van SBB toestemming om ook het hoofdgebouw te gebruiken. Van te voren was er al veel voorbereiding geweest en veel zaagwerk om pakketjes samen te stellen waar al het materiaal bij zat. Gelukkig waren er ook ouders en grootouders die hielpen met aanwijzingen, of hier en daar een foute spijker uit halen. Met veel lawaai, veel plezier en enkele bloedende vingers werden er mooie kastjes gemaakt. Dank voor alle hulp en ook SBB voor het beschikbaar stellen van de extra ruimte, zodat we kunnen terugzien op een geslaagde middag.

Het afgelopen jaar werden de activiteiten zeer goed bezocht door de kinderen, een opkomst van 25 tot 57 kinderen! Over het algemeen zijn het enthousiaste kinderen die komen, vooral de doe-middagen zijn in trek.

Marry van den Berg stopt met haar werk bij de jeugdwerggroep aan het eind van het jaar 2017.

We willen nog graag een extra vrijwilliger bij de jeugdwerggroep die ons komt helpen bij het uitdenken en begeleiden van de activiteiten op een aantal zaterdagmiddagen. Ook zullen we geregeld een beroep doen op de ouders om hierbij te helpen.

Nog een woord van dank aan alle vrijwilligers en ouders die assisteren en allerlei hand- en spandiensten verrichten bij de jeugdwerggroep.

Namens de Jeugdwerggroep 'Weer of geen weer' ,

Marry van den Berg-Timmerman,

Zoals u hierboven al gelezen hebt stopt Marry van den Berg met haar werk in de werkgroep voor de jeugd. We vinden dit zeer jammer. We willen haar als werkgroep en bestuur bedanken voor al het werk dat zij de afgelopen jaren voor de jeugd heeft gedaan.

En we hopen dat ze er met veel plezier aan zal terugdenken.

Namens de werkgroep 'Weer of geen Weer' en het bestuur van de vereniging.

**Werggroep Nestkastonderzoek:*

In het afgelopen jaar zijn er enkele controleurs bijgekomen die met kinderen een route willen controleren. We zijn hier erg gelukkig mee.

Het was een enorme puzzel en veel gebel en gemail om voor alle kinderen een passende oplossing te vinden. Natuurlijk is het wel erg fijn die grote opkomst van kinderen en geeft het ook wel weer een goed gevoel als het gelukt is.

Ik hoop natuurlijk ook het komende jaar weer op een goede opkomst, want wat is er mooier dan op deze manier de jeugd iets van de natuur te laten zien.

Het is ook erg nuttig hoe de kinderen in de toekomst met de natuur om gaan en ieder kind zal natuurlijk niet direct een fanatieke natuurbeschermer worden, maar hij/zij weet dan in ieder geval hoe mooi en hoe nuttig de natuur en ook de holenbroeders zijn.

Ook voor de wetenschap is het goed om zoveel mogelijk broed- en ring gegevens te hebben, want meten is weten. Vandaar dat we daar als vereniging dan ook graag aan meewerken.

Hoe is het dan dit jaar gegaan: niet zo geweldig. Het voorjaarsweer heeft niet meegewerkt aan het succes van alle broedsels. Er waren nogal wat verstoorde legfels en dode jongen.

Dit kun je ook zien op de afgedrukte verzamellijsten in dit verslag: één van de boswachterij en één van de randgebieden. Deze zijn weer gemaakt door Henk Dunnink en op de achtergrond Jan Nijboer. Veel werk voor hen, maar doordat het de laatste jaren veel beter bij hen wordt ingeleverd is het toch goed te doen.

Dank voor Henk en Jan.

De werkgroep had veel onderling contact en is twee keer bij elkaar geweest mede in verband met ons jubileum. Het was de bedoeling om in december nog een keer bij elkaar te komen, maar dat is afgelast i.v.m. sneeuw. Dat zal nu januari 2018 worden.

Ook dit jaar was de samenwerking met de ringers weer goed. Het is hen weer gelukt om de meeste tijdig opgegeven mogelijkheden om te ringen te benutten. Hopen dat in 2018 ook ieder hier zijn steentje weer aan bijdraagt .

Namens de werkgroep, Jan Vos .

**Werkgroep Projecten:*

Op vrijdag 15 april zijn wij met een aantal vrijwilligers Harry, Jaap en Henk, van onze werkgroep bezig geweest om de oeverwaluwand aan de A28 weer gereed te maken voor het nieuwe broedseizoen. De nestgangen zijn opnieuw dichtgemaakt met zand en leem. Jaap heeft met de rugmaaier zo'n 6 meter voor de wand alle opslag, zoals de snel groeiende waterwilg, weggemaaid en wij hebben het bijeen geharkt. De bovenste rand van de wand is ook weer opslagvrij gemaakt, zodat de hele wand en ervoor alles weer schoon is en de aanvliegroute weer vrij. Dus klaar voor het nieuwe broedseizoen.

Op 18 oktober hebben Jan Dunnink, Henk Benne en ik, nu met een endoscoop (camera) in de vlieggaten gekeken naar de eventuele broedgevallen achter in de nestgangen. Er zijn zo'n 19 broedgevallen geweest en naar schatting zo'n 75 jongen uitgekomen. Een mooi resultaat toch! Ook hebben wij op dezelfde dag op een locatie in Staphorst een kunstmatige ijsvogelwand gecontroleerd en geconstateerd dat ook hier een broedgeval is geweest dit jaar. Dit was trouwens

ook te zien aan de kleine visgraatjes en -botjes die we aantreffen achterin de gang en voorin bij het vlieggat. Toch mooi zo'n broedgeval in de gemeente. Anders is het gelopen bij de nieuw afgegraven zwaluwwand bij de zandwinplas aan de Conrad/Hooidijk. De nieuwe wand werd door de zwaluwen al snel gevonden en gebruikt. Ze groeven er zo'n 30 gaten in en er werden er zo'n 15 gebruikt als een broedplaats. Wat een mooi resultaat leek te worden werd toch nog ruw verstoord. Voor de wand werden op een gegeven moment schapen los gelaten om te grazen. In plaats van de afrastering voor de wand te plaatsen had de schapenhouder de scheiding boven over de wand geplaatst, met het gevolg dat de schapen vrij spel hadden bovenop de wand en zo alle broedgaten dicht traptten. Dit had tot gevolg dat alle nesten verstoord waren. Echt, jammer! Dus volgend seizoen weer opnieuw beginnen met in ieder geval het plaatsen van de afrastering voor de wand.

Verder de resultaten van de bijeneterwand, huiszwaluwtil en de oeverzwaluwwand bij Roorda. Dit heeft net als al een paar voorgaande jaren geen enkel resultaat opgeleverd.

Dan is er in het voorjaar weer wilde bloemenzaad gezaaid. Door Pieter van de Berg is er geploegd en door Harm Bloemhof is er ingezaaid op de 3 bekende locaties. Het zaaigoed was net als voorgaande jaren weer ter beschikking gesteld door de gemeente; alles ten goede aan de natuur. Alles heeft weer geweldig gebloeid, zelfs waren er veel zonnebloemen. De bijen, vlinders, insecten, vogels en andere dieren hebben er vast geweldig van gesmuld, dus het is weer geslaagd. Dit alles met dank aan onze vrijwilligers van de werkgroep Projecten.

Namens de werkgroep, Roel Talen.

**Werkgroep Roofvogels: (zie ook uitgebreid verslag in de Scharrelaar)*

Klaas Harink, Jan Huls, Henk Kuiper, Mark Meulman en ik hebben ook dit jaar weer alle kasten voor de Bosuil (5 stuks in boswachterij Staphorst), Kerkuil (79), Steenuil (108) en Torenvalk (81) één of meerdere keren bezocht.

De Bosuil heeft op twee plaatsen in de boswachterij Staphorst gebroed (respectievelijk 5 en 1 jong zijn na het ringen uitgevlogen).

Voor het derde opeenvolgende jaar hebben Mark en ik de bij ons bekende horsten van Havik en Buizerd in boswachterij Staphorst twee keer bezocht. Daarnaast hebben Jan Dunnink, Klaas Koobs en Ruud Jonker ook gegevens aangeleverd van roofvogelnesten in de boswachterij. Uiteindelijk konden van de Havik drie en van de Buizerd zes broedgevallen worden vastgesteld.

Volgens Ruud Jonker heeft op de Kievitshaar ook een Boomvalk gebroed. Het nest heeft hij niet gevonden, maar tijdens het broedseizoen hoorde hij een alarmerende Boomvalk.

Ondanks diverse meldingen over de aanwezigheid van de Rode Wouw tijdens het broedseizoen in de omgeving van Oud Avereest kon van deze soort geen broedgeval worden vastgesteld.

De Havik in het Carstenbos heeft dit jaar drie jongen grootgebracht. In dit bos heeft ook in ieder geval één Buizerd gebroed. Het broedsucces van dit broedpaar kon helaas niet worden vastgesteld.

Van de Kerkuil werden dit jaar 2 tweede broedsels vastgesteld, beide in het gebied Olde Maten. Kennelijk is het hier goed toeven voor deze soort.

In totaal werden dit jaar 86 jonge steenuilen en 2 adulte steenuilen, 120 jonge kerkuilen, 6 jonge bosuilen en 35 jonge torenvalken geringd.

Namens de 'Werkgroep roofvogels en uilen', Arnold Lassche.

**Werkgroep Ringonderzoek:*

We ringen nog steeds met vier ringers. Twee ringers namen roofvogels en uilen voor hun rekening en twee ringers voorzagen de 'kleinere' vogels van een ring. Dit jaar werden 2301 vogels (zowel jongen als oudere) van een pootring voorzien. 110 vogels werden terug gevangen dan wel terug gemeld. Totaal werden 26 soorten geringd/terug gemeld.

Naast het ringen van holenbroeders in nestkasten werd er ook nog met mistnetten gevangen. Dit leverde naast de holenbroeders nog een aantal andere soorten op. Dit jaar werd er zelfs een zeer zeldzame vogel gevangen. Het betreft de Pallas Boszanger. Hier is in een eerdere Scharrelaar al aandacht aan besteed.

In het kader van het R(etrapping) A(dults) for S(urvival) Project ringden we alleen nog zwarte mezen. Deze vogel was dit jaar een stuk minder vertegenwoordigd. Er zijn ongeveer 60 jongen minder geringd als het jaar ervoor. Bij het RAS Project is het de bedoeling om tijdens het broedseizoen zoveel mogelijk jongen te ringen en volwassen zwarte mezen terug te vangen. Voor nadere informatie zie de website van het Vogeltrekstation.

De stand van de bonte vliegenvanger is ongeveer gelijk gebleven. Ondanks dat we dit jaar weer op volle sterkte ringden zijn er minder vogels geringd dan in 2016. Ook de roofvogels lieten dit jaar een daling zien. Alleen van de bosuil werden meer jongen geringd. De daling bij de torenvalk had te maken met predatie van verschillende broedsels.

Twee ringers moesten in augustus een verplichte certificeringsbijeenkomst volgen. Een geslaagde certificering is drie jaar geldig. Bij een minder goede score slechts 1 jaar. Wegens het slechte weer werd deze bijeenkomst afgelast. Het vinden van ringers verloopt moeizaam. Door het Vogeltrekstation worden er steeds hogere eisen aan vogel ringers gesteld.

Namens de ringwerkgroep, Harry van Wijk

**Wergroep Planten: winter 2016/2017 en 2017*

Voor de Plantenwergroep was 2017 weer een actief jaar.

Op 27 oktober 2016, 24 november 2016, 29 december 2016, 30 januari 2017, 28 februari 2017 en 28 maart 2017 hebben wij weer het aantal bloeiende planten-, struik- en boomsoorten geteld op landgoed Dickninge in De Wijk. Er werden resp. 40, 16, 7, 6 en 7 en 34 soorten waargenomen. Bijzondere soort: Op 27 oktober werd het Madeliefbekje waargenomen. Dit is een exotische plant die aldaar is uitgezaaid voor de bijen. Een akker wordt al enkele jaren ingezaaid met zaden voor de bijen. Het blijkt echter dat er ook exotische planten uit opgroeien. Dit is een ongewenste ontwikkeling, omdat ze kunnen kruisen met inlandse soorten. Beter is het om zaad te gebruiken van soorten die oorspronkelijk in Nederland voorkomen. Tijdens de Natuur Beleefdag op 5 juni is wel inlands zaad gratis uitgedeeld.

Op 25 februari heeft ondergetekende de jaarbijeenkomst van de Wergroep Florakarering Drenthe bijgewoond.

Op 13 april zijn wij het seizoen gestart op Dickninge. Daar werden de gebruikelijke soorten gezien.

Op 18 mei en 1 juni hebben wij kilometerhok 218.516 uitgeplozen. Dit kilometerhok ligt bij Rouveen (Conrad). In totaal hebben wij 150 soorten gevonden. Bijzondere soorten: Gewone dotterbloem, Holpijp, Moerasspirea, Grote pimpernel, Poelruit, Grote wederik en Kruiwend zenegroen. Bijzondere soorten zijn indicatieve, bedreigde en zeer zeldzame soorten.

Op 15 juni hebben wij het reservaat Vaders Erf van Landschap Overijssel bij Dedemsvaart onderzocht. In totaal hebben wij 70 soorten gevonden. Bijzondere soorten: Egelboterbloem, Schildereprijs, Hulst, heel veel Veenreukgras en Grote wederik.

Op 22 juni en 31 augustus hebben wij het afgegraven stuk in De Vledders van Landschap Overijssel bij IJhorst onderzocht. In totaal 96 soorten. Bijzondere soorten: Egelboterbloem, Gewone dotterbloem, Blauwe waterereprijs, Gele plomp, Gevleugeld hertshooi, Holpijp, Moeraskartelblad, Grote kattenstaart, Echte koekoeksbloem, Koningsvaren, Moerasspirea, Stijve ogentroost, Parnassia, Pijlkruid, Poelruit, Veenpluis, Gewone waternavel, Moeraswolfsklauw, Blauwe zegge, Kleine zonnedauw en in totaal ongeveer 200 exemplaren van de Rietorchis, Gevlekte rietorchis en de Vleeskleurige orchis samen.

Op 6 juli zijn wij met de wergroep naar het reservaat Dal van de Mosbeek van Landschap Overijssel geweest onder leiding van Jan van Marle. Wij hebben daar de vele zeldzame planten en het zeer mooie landschap bewonderd.

Op 20 juli hebben wij perceel I van het reservaat De Mulderij van Landschap Overijssel bij Balkbrug onderzocht. Wij hebben in totaal 64 soorten gevonden. Bijzondere soorten: Egelboterbloem, Gewone dotterbloem, Holpijp, Kikkerbeet, Echte koekoeksbloem, Moerasspirea, Draadrus en Wateraardbei.

Boer Staphorst, dé grootste woonbeleving.

direct gelegen aan de A28

Wonen / Badkamers / Keukens / Bouwmaterialen / Doe-het-zelf / Buiten

boer-staphorst.nl

Achthoovenweg 2, 7961 SK Staphorst T 0522 486 800 • info@boer-staphorst.nl

Wij houden van tevreden
klanten ervaar het zelf!

Qasa.nl
Klantbeoordeling

Biologisch - dynamisch bedrijf de Zonnehorst

Tuinderij met Boerderijwinkel • Groente - abonnementen • ECEAT Camping

100% Biologische Landbouw en Voeding.

Net buiten het dorp Nieuwleusen, aan de **Evenboersweg in Punthorst** is het biodynamische groenteteeltbedrijf **de Zonnehorst** gevestigd.

Een gevarieerd bedrijf met ook veel natuur, bloemen en bijen.

De **uitgebreide boerderijwinkel** biedt een ruime keus aan biologische producten en wekelijks worden er zo'n 300 groente- en fruitassen samengesteld en uitgeleverd op diverse afhaalpunten.

Openingstijden boerderijwinkel:

Woensdag en vrijdag van 09.00 tot 18.00u

Zaterdag van 09.00 tot 13.00 u

Tevens **webwinkel** met thuisbezorging.

Over en rond de tuinderij kan ieder die dat leuk vindt het **1 ½ km lange Zonnehorstpad** wandelen om een mooie indruk te krijgen van het totaal.

Meer informatie en aanmelding abonnementen: www.zonnehorst.nl

Kom eens aan!

Wij zijn doorlopend op zoek naar

JONG TALENT

Meer weten?
0522 - 46 32 82

DULASTA

Metaalbewerking

www.dulasta.nl

NIEUWE LEDEN GEVRAAGD!!!

Vanaf 19 jaar is de jaarlijkse contributie 10 euro.

U ontvangt 4x per jaar het verenigingsblad 'De Scharrelaar'.

- Jeugdlid van 8 t/m 18 jaar tegen een jaarlijkse contributie van 10 euro. Hij/zij ontvangt 4x per jaar het verenigingsblad 'De Scharrelaar'.
En 1x per jaar de Nieuwsbrief met de activiteiten van de jeugdnatuurwacht 'Weer of geen weer'. Hij/zij mag mee met de jaarlijkse Nestkastcontrole.

Een jeugdlid van 15 t/m 18 jaar mag tevens naar keuze meedoen met de activiteiten van een van de werkgroepen van de Natuurbeschermingsvereniging.

- Is er in het gezin reeds een lid of jeugdlid tegen een jaarlijkse contributie van 10 euro dan kan elk volgende kind jeugdlid worden voor 3 euro per jaar. Hij/zij ontvangt dan niet 'De Scharrelaar'.

Als hij/zij 19 jaar wordt, gaat het jeugdlid automatisch over naar lid à 10 euro per jaar.

Opgever

Nieuw lid/jeugdlid/geschenklid

Straat en huisnr

PC en Woonplaats

Geboortedatum

Datum

Handtekening

Ouder/voogd

Dit formulier graag zenden of mailen naar:

Ledenadministratie Natuurbeschermingsvereniging "IJhorst-Staphorst e.o."

p/a M.G. Kroonenburg-Kolk Heerenweg 42, 7955 PE IJhorst.

E-mail: pennyngmeester@nbvijs.nl

Op 3 augustus hebben wij perceel II van het reservaat De Mulderij van Landschap Overijssel bij Balkbrug onderzocht. In totaal 52 soorten. Bijzondere soorten: Egelboterbloem, Gewone dotterbloem, Holpijp, Kikkerbeet, Echte koekoeksbloem, Moerasspirea, Draadrus en Wateraardbei.

Op 17 augustus hebben wij perceel III van het reservaat De Mulderij van Landschap Overijssel bij Balkbrug onderzocht. In totaal 53 soorten. Bijzondere soorten: Egelboterbloem, Gewone dotterbloem, Schildereprijs, Kikkerbeet, Pijlkruid, Draadrus en Grote wederik.

Het zomerseizoen hebben wij op 14 september afgesloten met een wandeling van de Koolhaar naar de Ganzeplassen in de boswachterij Staphorst. Wij vonden bij de Koolhaar geen Klokjesgentianen. Jan Dunnink meldde later dat hij wel een bloeiend exemplaar had gezien. In de laagte boven de Ganzeplassen vonden wij toch nog 7 bloeiende exemplaren.

Het project Wilde Narcis:

In maart hebben wij folders van 'De Wilde narcis' verspreid bij de bewoners, waarvan bekend was dat zij die plant in de tuin hebben. Deze folders zijn gemaakt door Landschap Overijssel en vervolgens aan ons aangeboden. In de folder is vermeld dat bollen die vrijkomen bij herinrichting van tuinen kunnen worden opgenomen in de Bollenbank, om te voorkomen dat ze verloren gaan. Er wordt vervolgens geprobeerd deze bollen weer een goede plek te geven. Als u bollen heeft laat het ons weten. Uitgebreide informatie vindt u op: www.landschapoverijssel.nl/wildenarcis.

Op 14 maart zijn Arend Muller en ondergetekende op het kantoor van Landschap Overijssel in Dalfsen geweest voor overleg over de Wilde Narcis met ecooloog Michiel Poolman. Afgesproken is dat de planten met bollen worden uitgegraven uit de tuin van wijlen J. Bouwmeester, Oude Rijksweg 691 in Rouveen. Op 4 april is dit daadwerkelijk gebeurd en zijn ze weer geplant in de tuin van Arend Muller in IJhorst in de Bollenbank. Die worden t.z.t. uitgeplant in geschikte tuinen. Beheerder van de Bollenbank is ondergetekende. Op 10 mei is het informatiepaneel, aan de vereniging geschonken door Landschap Overijssel, onthuld door wethouder dhr. B. Jaspers Fajier van Staphorst, dhr. J. van Olst, directeur Landschap Overijssel, mevr. Slager uit Rouveen en mevr. S. Brand van de gemeente Staphorst. Dit informatiepaneel staat in de berm van de Oude Rijksweg 537, Rouveen voor de woning van mevr. Slager. Op 22 mei hebben wij met Michiel Poolman zaden geplukt in diverse tuinen in Rouveen. Deze zullen worden uitgezaaid in een zadenbak, gemaakt door Harm Bloemhof, in de tuin van Arend Muller.

Jan Paasman, coördinator, e-mail planten@nbvijs.nl

**Werkgroep Ruimtelijke Ordening:*

De werkgroep heeft relatief een rustig jaar achter de rug. De onderlinge contacten voor nader overleg verliepen voor het merendeel digitaal.

Groenbeleidsplan:

Op door de gemeente Staphorst belegde klankbordavonden, respectievelijk op 28 juni en 10 november, heeft de werkgroep haar visie ingebracht. De gemeente gaat in februari 2018 het plan uitwerken en dit in mei aan de klankbordgroep voorleggen.

Nieuwe aansluiting A28:

De werkgroep heeft bij schrijven van 11 september aan B en W en de raad aandacht gevraagd voor de mogelijke gevolgen van de te verwachten verkeerstroom over de J.J.Gorterlaan, door het Staphorsterbos en de Van Wijngaardenstraat. De wethouder heeft toegezegd hiermee rekening te zullen houden.

Inrichting Leijerhooilanden en De Vledders:

De werkgroep heeft bij Landschap Overijssel haar visie kenbaar gemaakt en wenselijke inrichting met argumenten bekleed. In 2018 zal het Landschap een inrichtingsplan uitwerken en dit zal aan de betrokken partijen worden voorgelegd.

Namens de werkgroep RO, Harm Bloemhof.

**Werkgroep Zoogdieren:*

Vleermuizen:

De werkzaamheden wat betreft de vleermuizen gaan gewoon verder. We controleren met enige regelmaat de vleermuizenkasten in het Staatsbos en omgeving en doen onderzoek met de batdetector. Ook dit jaar werd weer op een aantal verschillende plaatsen de tweekleurige vleermuis gehoord. Deze soort schijnt de laatste jaren steeds meer voor te komen.

Het gaat niet zo goed met de laatvlieger. Veel mensen zien rond hun huis grote en kleine vleermuizen vliegen. Dat zijn dan meestal de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. Ze verblijven allebei in gebouwen en dat is dan ook de reden dat we ze vaak in dorpen en steden zien. Waarom laatvliegers het minder goed doen is niet duidelijk. Wellicht heeft dat te maken met het verdwijnen van verblijfplaatsen.

Harm en ondergetekende zijn ook nog druk (op persoonlijke titel) met het bouwen van een vleermuizenhotel wat in Nieuwleusen wordt geplaatst. Tenminste, Harm bouwt en ik mag er af en toe wat over zeggen. Het is de bedoeling dat het hotel dit voorjaar wordt geplaatst aan de rand van het dorp.

Overige zoogdieren:

Muizenonderzoek: Dit jaar hebben we met live-traps een muizenonderzoek uitgevoerd in de buurt van de Lichtmis. Verschillende locaties werden onderzocht. De resultaten vielen een beetje tegen. Er werden veel bosmuizen gevangen, (meer dan tien, maar waarschijnlijk veel terug vangsten), drie huisspitsmuizen en een bosmuisspitsmuis. Geen enkele woelmuis, terwijl we die toch ook verwacht hadden.

Bosspitsmuis. Foto: Theo Douma

Wel werd er tijdens een van de laatste vangsten een dode rosse woelmuis in de buurt van de vallen gevonden. Waarschijnlijk het slachtoffer van een kat. Een keer werden drie verschillende vallen geopend aangetroffen, waarbij de vangpijp los was geraakt van het hokje er achter. Het vermoeden is dat ook hierbij een kat actief is geweest.

Mede namens Harm Bloemhof, Theo Douma

**Redactie:*

In het jubileumjaar van de vereniging is ons clubblad 'De Scharrelaar' weer vier keer verschenen.

We hebben als redactie geprobeerd om het blad voor de leden leeswaardig in te vullen, zodat er voor iedereen weer wat bij zit. Verslagen van excursies, veldwaarnemingen, de planten-werkgroep, zoogdieren, van alles kwam voorbij. Het bezorgen gebeurde ook dit jaar weer voor een groot deel door vrijwilligers, wat het een stuk goedkoper maakt. Ook de adverteerders hebben aan de kostenbesparing meegedragen. De voorkant is door de redactieleden zelf ontworpen in het kader van het 60 jarig jubileum.

Namens de redactie, Jan Huls.

**Natuurreizen:*

Eens per twee jaar organiseert de werkgroep Natuurreizen een reis naar een, voor natuurliefhebbers, interessant gebied. In 2016 is een reis naar Tsjechië gemaakt en op zaterdag 11 februari 2017 is daarvan een reünie geweest, waarbij de aanwezige deelnemers hun foto's toonden en herinneringen werden opgehaald. Tijdens deze bijeenkomst werd de mogelijkheid van een reis naar Letland in 2018 geopperd en geïnventariseerd of hiervoor belangstelling zou bestaan. Omdat de reacties vooral positief waren, is verder gegaan met de organisatie hiervan. De wens werd uitgesproken om deze reis met twee dagen

te verlengen, dus niet van 4 mei tot en met 12 mei 2018, maar van 2 mei tot en met 12 mei 2018. In de 2^e week valt, zoals gebruikelijk, Hemelvaartsdag. Om deze reis te laten doorgaan werd het minimum aantal deelnemers gesteld op 22.

Nadat de organisatie de kosten had uitgezocht bleek de voorlopige reissom per persoon op € 1.200,-- uit te komen, hoger dan gebruikelijk, veroorzaakt door twee extra dagen en de overtocht met de veerboot van Kiel naar Klaipeda (Litouwen). Toch hebben zich voldoende deelnemers aangemeld, dus zal deze reis in mei doorgaan. Het gebied, waar verbleven zal worden in Letland, is het Gauja Nationaal Park en wel in Hotel Santa in Sigulda.. In Letland zijn veel veengebieden met bijbehorende flora. Ook is Letland rijk aan vogels. Aandacht aan de cultuur van het land zal worden besteed door onder andere een bezoek aan Riga, hoofdstad van Letland, en aan het grootste paleis Pils Rundale. Er wordt een mooi programma samengesteld, waarbij veel natuur, maar ook cultuur voldoende aandacht krijgen.

J. Vos, coördinator

Ten slotte:

Dank aan allen voor de inzet en samenwerking in het afgelopen jubileumjaar. We kunnen terug kijken op een mooi en goed jaar. Wat hebben we samen weer veel bereikt! We beseffen ons terdege dat wij het werk voor de vereniging als bestuur niet alleen kunnen doen. De inbreng van de verschillende doelgroepen is hierbij essentieel. Ook voor 2018 geldt dat we er samen de schouders onder moeten zetten willen we als vereniging de natuur hoog in het vaandel houden en het belang ervan dienen.

Dat dit niet alleen geldt voor de ouderen onder ons mag duidelijk zijn. Daarom ziet het bestuur het als grote uitdaging om verjonging in het ledenbestand van de vereniging te brengen. Er wordt een commissie samengesteld die zich hiermee bezig gaat houden.

Extra dank gaat uit naar de speciaal voor dit jaar in het leven geroepen jubileumcommissie. Zij hebben er alles aan gedaan om het jubileumjaar tot een succes te maken.

Het bestuur hoopt ook in het jaar 2018 op uw positieve bijdrage.

Secretaris, Evert Rolleman.

JEUGDHOEKJE

Timmermiddag

Zaterdagmiddag 18 november was het weer zover, de jaarlijkse timmermiddag. We werden van te voren al gebeld door diverse ouders, kunnen de kinderen het getimmerde mee naar huis nemen of moeten wij het weer halen, zoals vorig jaar met het egelhotel.

Nee, dat dit jaar konden de kinderen het getimmerde zelf meenemen, want het was een nestkastje wat ze mochten timmeren en/of schilderen.

Aangezien de weersvoorspelling regen aangaf, hadden we van Staatsbosbeheer toestemming om ook het hoofdgebouw te gebruiken. Dit was een geweldige uitkomst, want deze zaterdagmiddag regende het inderdaad.

Van te voren was er al veel voorbereiding geweest en veel zaagwerk, om pakketjes samen te stellen, waar al het materiaal bij was om een kastje te timmeren. Er waren ruim 50 kinderen aanwezig en gelukkig waren er voldoende pakketjes.

Het was heel fijn dat er ook nog ouders en grootouders aanwezig waren. Zij waren behulpzaam bij het aanwijzingen geven en hielpen om hier en daar een foute spijker eruit te halen.

Ondanks dat we de kinderen wat konden verdelen in de diverse vertrekken was het getimmer een oorverdovend lawaai. Maar met veel plezier en een enkele bloedende vinger, zelfs bij de leiding, werden het toch mooie kastjes op het eind van de middag .

Dank voor alle hulp en Staatsbosbeheer voor het beschikbaar stellen van de extra ruimte, zodat we kunnen terugzien op een geslaagde middag.

Namens de Jeugdwerkgroep “Weer of geen Weer”, Jan Vos

Film- en quizmiddag

Zaterdagmiddag 13 januari was het weer zover. De eerste middag in 2018 van de jeugdwerkgroep “Weer of geen Weer”, die dit jaar 60 jaar bestaat. Ook nu was er op het eind van de middag de uitdeling van het jaarprogramma 2018. Het is een gevarieerd programma geworden.

Deze middag begon met een prachtige boeiende film, “Holland, natuur in de delta”, een film over Holland waterland. De jeugd kon naar hartenlust genieten

van beelden over vissen, boksende hazen, palingen en stekelbaarsjes. Maar ook vogels op het water en nog veel meer moois van de natuur.

Er werd dan ook met grote belangstelling gekeken, je kon de verschillende ah's en oh's dan ook geregeld horen.

Deze film was ook al op de ledencontactavond als alternatief bekeken en viel toen ook goed in de smaak.

In de pauze kreeg ieder wat te drinken en te snoepen en was er even overleg voor na de pauze. Er werd besloten om nog 20 minuten met de film door te gaan, omdat hij zo leuk was en dan de quiz te doen. Deze bestond uit natuurvragen over het nestkastonderzoek en vragen uit de film. Nestkastonderzoek is ook al 60 jaar een onderdeel van de vereniging.. Er was bij aanvang al gezegd dat er vragen uit de film bij zouden zijn.

Op veel vragen wisten ze dan ook wel de antwoorden, zoals bleek bij het gezamenlijk nakijken.

Nadat ieder het jaarprogramma had gekregen gingen ze weer naar huis na een boeiende en leerzame middag over alles wat groeit en bloeit en zwemt in de natuur. De leiding kan terugzien op een geslaagde middag.

Namens de werkgroep, Jan Vos

**OVERZICHT VAN TERUGGEMELDE GERINGDE
VOGELS UIT DE REGIO**

RINGGEGEVENS							
Ringnr.	Ring- datum	R	Soort	Gsl.	Leeftijd	Plaats	Referentie
2487	14-06-05	3	Ooievaar	O	Nestjong, niet vliegvlug	Meppel, Hooge veenseweg 26-27	N.v.t.
2487	14-06-05	3	Ooievaar	O	Nestjong, niet vliegvlug	Meppel, Hoogeveense weg 26 - 27	N.v.t.
3811823	14-06-16	1	Torenavalk	O	Nestjong, niet vliegvlug	Nieuwleusen, Oosterveen 91	N.v.t.
5.537.207	26-09-17	4	Kerkuil	O	Nestjong, niet vliegvlug	Rouveen, Zwartewaterkl. weg 1	Pieter v.d. Berg
9519	27-05-08	3	Ooievaar	O	Nestjong, niet vliegvlug	Staphorst, Conradsweg 6	N.v.t.
AV 78506	29-05-12	5	Bonvi	O	Nestjong, niet vliegvlug	BWS, vak 24 Nk 106 - 1295	vd. Berg / Otten
AX 16223	09-06-12	5	Bonvi	O	Nestjong, niet vliegvlug	BWS, vak 34 Nk. 022 - 0958	Witte / Timmer
BB 05534	20-06-14	2	Zwarte mees	O	Nestjong, niet vliegvlug	BWS, vak 26 Nk. 021 - 1177	Klaas Koobs
BB 05773	19-05-15	2	Zwarte mees	O	Nestjong, niet vliegvlug	BWS, vak 26 Nk 005 - 0806	Jan Vos
BB 06532	11-06-15	2	Bonvi	O	Nestjong, niet vliegvlug	BWS, vak 05 Nk. 001 - 0024	Jan Tromp
BB 07475	14-06-13	5	Bonvi	O	Nestjong, niet vliegvlug	Ijhorst, Carstenbos Nk 024 - 0039	Paul Siepel
BB 07501	17-06-13	5	Zwarte mees	O	Nestjong, niet vliegvlug	BWS, vak 49 Nk. 009 - 0516	Padding / Van Wijk
BE 06035	20-05-15	5	Zwarte mees	V	> 1 kj Levend los door ringer	BWS, vak 24 Nk 106 - 1295	Harry van Wijk

Leeswijzer

R = Ringer M = Melder

Code R en M

Gsl is geslacht

1	H. Bloemhof	O	Onbekend
2	J. Dunnink	M	Man
3	J. Mussche	V	Vrouw
4	J. Huls		
5	H. van Wijk		
6	L. Blaauw		
7	H. Luten		
P	publiek		

MELDGEGEVENS				INFORMATIE				
Meld-datum	M	Gsl.	Leeftijd/ Conditie	Plaats	Referentie	Afst. in km.	Gra- den	Tijd in dgn
23-09-17	P	O	Ring afgelezen in het veld.	Duiven, Lage Aalburgerweg, In groep van 51 vogels	I.N. Oorde	81	187	4484
19-08-17	P	O	Ring afgelezen in het veld.	Roderwolde, Hoofdstraat 32	S. Waasdorp	56	198	4449
21-12-17	P	V	> 1 kj Levend los door ringer	Zoutelande, Hollandseweg	J. Tramper	227	57	555
06-01-17	5	O	Dood gevonden op het erf	Rouveen, Zwarte waterkloosterw. 1	Pieter v.d. Berg	0	0	102
4-10-17	P	O	Ring afgelezen in het veld.	Vereda de la Torrecilla, 28909 Getafe, Madrid, Spanje	Oficina de Anillamiento SEO/Bird Life	1560	25	3417
19-05-17	5	V	> 2 kj Levend los door ringer	BWS, vak 51 Nk. 006 - 1348	Thijs Tuin	0	29	1816
19-05-17	5	V	> 1 kj Levend los door ringer	BWS, vak 50 Nk 117 - 1214	Gerrit Jan Timmer	1	304	1805
20-06-17	5	M	> 2 kj Levend los door ringer	BWS, vak 24 Nk. 106 - 1295	Harry van Wijk	0	141	1103
21-06-17	5	M	> 1 kj Levend los door ringer	BWS, vak 20 Nk. 052 - 0653	Dominé cs	1	143	763
20-05-17	5	V	> 1 kj Levend los door ringer	BWS, vak 12 Nk. 007 - 0173	Egbert Tuin	1	152	709
19-05-17	5	V	> 2 kj Levend los door ringer	IJhorst, De Vossenburcht Nk. 029 - 0050	Harry van Wijk	1	44	1435
19-06-17	5	V	> 2kj Levend los door ringer	BWS, vak 51 Nk. 006 - 1343	Thijs Tuin	1	297	1463
20-06-17	5	V	> 2 kj Levend los door ringer	BWS, vak 24 Nk. 106 - 1295	Harry van Wijk	0	168	761

RINGGEGEVENS

Ringnr.	Ring-datum	R	Soort	Gsl.	Leeftijd	Plaats	Referentie
BE 06073	22-05-15	5	Zwarte mees	V	2 kj. Levend los door ringer	BWS, vak 33 Nk. 052 - 0668	Klaas Visscher
BE 07196	11-05-16	5	Zwarte mees	O	Nestjong, niet vliegvlug	BWS, vak 21 Nk 007 - 0160	Egbert Tuin
BE 07197	17-05-16	5	Zwarte mees	O	Nestjong, niet vliegvlug	BWS, vak 33 Nk. 008 - 1383	Jan Compagne r
BE 07579	2-05-16	5	Bonvli	O	Nestjong, niet vliegvlug	IJhorst, Tissingbos	Paul Siepel
BE 07966	6-06-16	5	Bonvli	O	Nestjong, niet vliegvlug	BWS, vak 59 Nk. 006 1331	Thijs Tuin
BF 78051	31-05-16	P	Bonvli	O	Nestjong, niet vliegvlug	Doornspijk, De Haere	B. v.d. Hoek
BF 79440	11-07-16	5	Zwarte mees	O	Nestjong, niet vliegvlug	BWS, vak 34 Nk. 022 - 0960	Witte / Timmer
BF 79459	5-05-17	5	Zwarte mees	M	> 2 kj. Levend los door ringer	BWS, vak 51 Nk. 006 - 1342	Thijs Tuin
V 455693	15-05-15	5	Koolmees	V	> 1 kj Levend los door ringer	IJhorst, De Vossenburcht Nk 029 - 0017	Padding / Van Wijk
V 514801	8-03-16	2	Koolmees	V	2 kj. Levend los door ringer	BWS Kruidenakker Schotsweg	N.v.t.

MELDGEGEVENS				INFORMATIE				
Meld- datum	M	Gsl.	Leeftijd/ Conditie	Plaats	Referentie	Afst. in km.	Gra- den	Tijd in dgn
19-06-17	5	V	> 2 kj Levend los door ringer	BWS, vak 19 Nk. 052 - 0689	Dominé cs	0	243	758
21-06-17	5	V	> 1 kj. Levend los door ringer	BWS, vak 20 Nk. 052 - 0653	Dominé cs	0	161	406
29-05-17	5	V	2 kj Levend los door ringer	BWS, vak 34 Nk. 022 - 0977	Witte / Timmer	0	118	377
20-05-17	5	V	> 1 kj. Levend los door ringer	BWS, vak 51 Nk. 006 - 1344	Thijs Tuin	1	221	352
24-05-17	5	V	> 1 kj. Levend los door ringer	Ijhorst, Tissingbos (Nk. 028 - 0025)	Paul Siepel	0	59	352
20-05-17	5	V	> 1 kj. Levend los door ringer	BWS, vak 59 Nk. 006 - 1311	Thijs Tuin	39	47	354
20-09-17	5	V	2 kj Levend los door ringer	BWS, vak 20 Nk. 052 - 0657	Dominé cs	0	283	344
19-06-17	5	M	> 2kj Levend los door ringer	BWS, vak 51 Nk. 006 - 1343	Thijs Tuin	0	89	45
19-05-17	5	V	> 2 kj Levend los door ringer	Ijhorst, De Vossenburcht Nk. 029 - 0019	Harry van Wijk	0	197	734
5-06-17	5	V	> 1 kj Levend los door niet ringer	BWS, vak 50 Nk 117- 1220	Gerrit Jan Timmer	1	179	454

VELDWAARNEMINGEN

Datum	Soort:	Plaats:	Waarnemer(s)
Vogels:			
17-09-2017	Ooievaar ± 50 exemplaren	Staphorst, ORW 10 Zwevend boven de A28	Peter Hulst
09-10-2017	Keizerarend	Rouveen, Postweg	C.J. Hulst
22-11-2017	Kneu ± 20/25 exemplaren.	Staphorst, ORW 167	Henk en Germa Veldman
21-01-2018	Witte Kwikstaart	Staphorst, Lankhorsterweg. Liep over het ijs.	Harry van Wijk
Zoogdieren:			
26-12-2017	Eekhoorn	Staphorst, Gorterlaan	Fam. Vos

2018: JAAR VAN DE HUISZWALUW.

Sovon en Vogelbescherming Nederland hebben 2018 uitgeroepen tot het jaar van de huiswaluw. In dit jaar richten we de kijkers op deze fraaie soort, die sinds 1970 met ruim 80% afnam. Vooral in steden zijn nog maar zelden kolonies te vinden. Waarschijnlijk is de afname van insecten (voedselaanbod) daar de belangrijkste oorzaak van, naast vermindering van geschikte nestlocaties en modderpoelen (nestmateriaal) en het weghalen van nesten. Sinds de eeuwwisseling neemt de populatie weer licht toe, maar we weten niet goed waarom. Daar willen we in 2018 een vinger achter krijgen met de hulp van onze waarnemers.

DE HUISZWALUW IN STAPHORST EN OMSTREKEN.

De huiswaluw broedt nog op een redelijk aantal plaatsen binnen ons werkgebied. Ze zijn echter niet meer zo algemeen al een tiental jaren terug. Het is geen verschijnsel dat alleen in Staphorst wordt waargenomen. In heel N.W. Europa gaat de soort langzamerhand achteruit.

Dit jaar heeft de Ned. Ver. tot Bescherming van Vogels, 1991 uitgeroepen tot jaar van de Huiswaluw. D.m.v. vogelwerkgroepen en andere vrijwilligers probeert men in zoveel mogelijk gebieden huiszwaluwen te tellen.

Zo hoopt men een redelijk beeld te krijgen van de stand en verspreiding van deze vogel. Ook onze vereniging deed mee met de inventarisatie. Zes leden telden in een gebied alle nesten die ze konden vinden. Huiszwaluwen maken in tegenstelling tot de boerenzwaluwen een nest aan de buitenkant van een gebouw onder een overstekende rand. Vooral witte achtergronden trekt een huiswaluw aan. Het nest is een bolvormige kom van klei met een kleine invliegopening. Het bouw materiaal verzamelen ze in de buurt van hun broedplaats, bij plasjes op wegen, e.d. Kolonies huiszwaluwen zijn gemakkelijk te vinden. De rondvliegende en roepende vogels zijn gemakkelijk op te sporen. Moeilijker is het om de alleen broedende zwaluwen te vinden. Vooral als ze achter huizen broeden, dus de dakgoten niet gemakkelijk af te speuren zijn.

In totaal zijn in het onderzochte gebied 264 paren huiszwaluwen vastgesteld. Het lijkt een redelijk aantal, maar veel tellers hoorden van de eigenaren van de huizen dat ze vroeger veel meer voorkwamen. Wat de reden van de achteruitgang is, dat is nog onbekend, maar men denkt dat het met het voedsel te maken heeft. Huiszwaluwen foerageren hoog in de lucht, hoger dan de boerenzwaluwen. Ze leven voornamelijk van zgn. luchtplakton. Dit zijn kleine insecten. De meeste van deze insecten planten zich voort in water. Men denkt dat onder invloed van verdroging en/of luchtverontreiniging deze plankton is afgenomen en daardoor het aantal huiszwaluwen is gedaald.

In ons werkgebied is nog nooit eerder geteld, dus hoeveel ze achteruit zijn gegaan is onbekend. Daarom is het goed dat nu gedeeltes geteld zijn zodat we een beeld hebben van de tegenwoordige aantallen.

In alle onderzochte gebieden werden nesten gevonden. Kolonies zaten vooral in het buitengebied, nesten alleen vnl. in de woonkernen van IJhorst, Staphorst en Rouveen. Dit is te verklaren door het feit dat in de woonkernen genoeg keus is voor wat betreft plaatsen om te nestelen, hetgeen in het buitengebied niet het geval is.

De volgende "grote kolonies" werden gevonden:

Kl. Kloosterweg 29a 35 nesten

Gemaal Kloosterzijl 26 nesten

Rechterensweg 17 à 16 nesten

Dekkersweg: voorm. grasdrogerij 15 nesten

W. v.d. Berg, Baalo 12 nesten

De rest van de nesten zat in kleine groepjes of als eenling.

Waarschijnlijk hebben we niet alles nesten gevonden, maar wel het merendeel.

Door volgend jaar of over een aantal jaren weer te tellen kunnen we beeld krijgen van de stand van de huiszwaluw in ons gebied, maar ook landelijk.

Want de gegevens worden doorgegeven aan de Vogelbescherming.

De tellers van harte bedankt.

Jeroen Bredenbeek.

Uit Scharrelaar no. 90 van oktober 1991.

42 jaar ringonderzoek 1964-2005

In deze 42 jaar zijn er 531 huiszwaluwen geringd, dat is 0,1897% van het totale ringonderzoek. Ter vergelijking: van de boerenzwaluwen zijn er 4835 geringd.

Aan deze soort is veel meer aandacht besteed.

DE STAND VAN DE VOGELS

De meetnetten van Sovon en CBS geven goed inzicht in de aantalsontwikkeling van bijna alle Nederlandse vogelsoorten. Onze vogelbevolking is enorm dynamisch. Van slechts 10% van de broedvogels zijn de aantallen sinds 1990 stabiel.

Je zou het door de focus op de Rode Lijst in deze Vogelbalans misschien niet meteen denken, maar er zijn iets meer broedvogels die toenemen dan afnemen. Dat geldt niet alleen voor de afgelopen tien jaar en 25 jaar, maar ook ten opzichte van 1975¹ en 1900². Tot de sterkste stijgers van het afgelopen decennium behoren cetti's zanger, middelste bonte specht en grauwe klauwier. Ook bij de doortrekkers en wintergasten zijn de toenemende soorten op de lange termijn in de meerderheid. Recent is echter van een kentering sprake.

Opwarming speelt hierbij een belangrijke rol. Veel vogelsoorten met een voornamelijk Noord-Europese broedverspreiding nemen af, en bovendien brengt een steeds groter aandeel de winter dichterbij huis door³. Dat resulteert in afnemende winter-aantallen bij ons van soorten die relatief noordelijk overwinteren, zoals grote zaagbek, ruigpootbuizerd en keep. Daarentegen werden van de drieteenstrandloper nog nooit zulke hoge winteraantallen vastgesteld als in 2015/16.

¹ van Turnhout C. 2007. *Biological Conservation* 134: 505-516

² Parlevliet .J. 2003. *Limosa* 76: 141-156

³ Lehtikoinen A. et al. 2016. *Diversity and Distributions* 22: 1163-1173

TORENVALK

steeds afhankelijker van de mens

De torenvalk was lang de talrijkste roofvogel in Nederland, maar het karakteristieke bidden tijdens de muizenjacht is steeds minder te zien. De aantallen zijn ten opzichte van 1950 minstens gehalveerd. Dit leidde ertoe dat de torenvalk voor het eerst op de Rode Lijst staat als kwetsbare soort.

De torenvalk kan niet goed overweg met de moderne landbouw. Als uitgesproken veldmuizenspecialist is hij afhankelijk van een prooi die weliswaar soms heel talrijk kan zijn maar, maar in het huidige welhaast steriele

landbouwlandschap steeds minder uit de voeten kan. En dat terwijl torenvalken om meer dan alleen voedsel gebonden zijn aan boerenland. De soort is immers verdwenen uit de bossen, vanwege de plaatselijke predatiedruk van vooral haviken maar ook door afgenomen beschikbaarheid van nestgelegenheid. Zwarte kraai en ekster, nestleveranciers voor torenvalken namen in bossen af. De meeste torenvalken broeden nu in nestkasten in agrarisch cultuurland en zijn daarmee afhankelijk geworden van de mens

Die is niet overal behulpzaam. In sommige weidevogelgebieden bestaat weerstand tegen het plaatsen van torenvalkkasten, omdat de valkjes in muizenarme jaren ook wel eens weidevogelkuikens pakken.

Toch hoeft de toekomst voor de torenvalk niet uitzichtloos te zijn. Hij komt nog altijd in grote delen van Nederland voor en de aantallen kunnen relatief snel herstellen als zich gunstige voedselomstandigheden voordoen. Kleinschalige maatregelen in het boerenland kunnen al een beetje helpen om de neerwaartse trend om te buigen. Er is maar een beetje goede wil voor nodig om her en der wat extensief beheerde hoekjes of stroken grasland te laten staan en nestkasten: te plaatsen en te onderhouden nabij geschikte voedselgebieden.

INHOUD SCHARRELAAR 2017

	blz.
nr. 208 februari	
Voorwoord	1
Agenda	2
Jeugdagenda	2
Jeugdhoekje	3
Agenda algemene ledenvergadering	4
Jaarverslag 2016	5
In de krant van 1957	21
Vogel waarheen was uw vlucht ?	24
Veldwaarnemingen	28
Broedkast voor kerkuilen 1971	29
Huishoudelijk reglement van de vereniging	29
Vreemde vogel namen	33
Inhoud scharrelaar 2016	35
nr. 209 juni	
Voorwoord	1
Agenda	2
Jeugdagenda	2
Jeugdhoekje	3
Persbericht maart 2017	4
Persbericht mei 2017	7
Veldwaarnemingen	9
Vogel waarheen was uw vlucht ?	15
Meppeler courant 1964 mezen	18
Uitslag enquête	18
Werkzaamheden werkgroep projecten	19
Vreemde vogelnamen	20
nr. 210 oktober	
Voorwoord	1
Agenda	2
Jeugd agenda	2
Jeugdhoekje	3
Paddestoelen excursie	5
Nacht van de nacht	6
Uitnodiging voor december vergadering	6
	39

Veldwaarnemingen	7
Vogel waarheen was uw vlucht ?	12
Presentatie gierzwaluwen	17
Van de bestuurstafel	18
Landelijke Sovon dag	18
Voor aankondiging Overijsselse vogelaarsdag	19
Van de penningmeester	20

nr. 211 december

Voorwoord	1
Agenda	2
Jeugdagenda	2
Agenda plantenwerkgroep	2
Agenda algemene ledenvergadering	3
Verslag algemene ledenvergadering 2017	4
Jeugdhoekje	7
Veldwaarnemingen	8
Vogel excursie Lauwersmeer	10
Vogel waarheen was uw vlucht ?	12
Witsnuitlibel in de boswachterij	18
Overijsselse vogelaarsdag 2017	19
Verslag paddestoelen excursie	21
De kleine karakiet	21
Wordt de haashet haasje	23
Nacht van de nacht 28 oktober	28
Bijzondere ringvangst	29
Bibliotheek	30
Vreemde vogel namen	30

Inleverdata kopij:

10 mei
6 september
8 november